Ankenævnet for Forsikring

Den 8. september 2014 blev i sag nr. 85341:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Sampension KP Livsforsikring A/S
Tuborg Havnevej 14
2900 Hellerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har pensionsordning med dækning for erhvervsevnetab i Sampension KP Livsforsikring A/S. Hun klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at yde forsikringsdækning for erhvervsevnetab fra den 1/12 2010.

Det fremgår af sagen, at klageren blev omfattet af ordningen pr. 1/11 2005. Da klageren tidligere havde lidt af stress, blev der i policen ved policetillæg af 18/10 2006 indføjet følgende klausul:

> "**Klausul**
>
> Fra den 01.11.2005 gælder følgende klausul:
>
> Pensioner/udbetalinger ved erhvervsevnetab og ret til præmiefritagelse bortfalder, hvis forsikrede helt eller delvist mister sin erhvervsevne inden den 01.11.2015 på grund af stress med eventuelle følger. Klausulen gælder ikke for gruppelivsforsikringen."

Klageren blev sygemeldt i 2009 og havde lønophør pr. 1/7 2010.

Selskabet har udbetalt invalidesum i henhold til gruppelivsforsikringen med henvisning til, at denne forsikring ikke er omfattet af klausulen.

Selskabet afviser imidlertid at yde invalidepension (løbende ydelser) og præmiefritagelse med henvisning til, at der er årsagssammenhæng mellem klagerens erhvervsevnetab og den klausulerede lidelse.

I klagerens patientjournal fremgår det bl.a.:

"**26-10-2004 TK/TR**
pt. har sygemeldt fra sit arbejde p.g.a psykiske problemer. Kommer til samtale. JE

27-10-2004 Psykisk
Diagnoser
Psykisk

Kontakt tekst
...
Pt. har det meget dårligt med dette. Hun har sympt med dårlig nattesøvn, irritabilitet, tanker om at familien måske ville have det bedre uden hende. pt. opfordret til direkte at konfrontere sin chef om at pt. ikke vil arbejde under disse forhold. Hun har haft sin fagforening inde i sagen.
...
10-12-2004 Psykisk
Diagnoser
Psykisk

Kontakt tekst
Pt. har fået nyt arbejde pr. 1-1-05. Efter hun har sagt op på sit arbejde er hendes chef blevet endnu mere ubehagelig. Han tvinger hende til at gøre ting, der reelt ikke er lovlige. Hun har gjort ham opmærksom på dette, og han truer hende så. Hun har stress symptomer med dårlig samvittighed, dårlig nattesøvn. Hun prøver at klare de sidste uger, men det er OK at hun sygemelder sig, hvis hun ikke føler han kan klare det. ...

14-12-2004 TK/TR
Pt. har sygemeldt pr.13-12-04. Se tidl. ...

20-09-2005 Akut belastningsreaktion
Diagnoser
P02 Akut belastningsreaktion

Kontakt tekst
Sygemeldt i dag p.a. stress. Er jobkonsulent ved privat firma. Sover dårligt. Prikke for øjnene. Trykken i brystet. Sygemeldt i en uge. ...

30-09-2005 Akut belastningsreaktion
Diagnoser
P02 Akut belastningsreaktion

Kontakt tekst
Vægt 104,2. Pt. er på vej til at sige sit job op. Der har længe været problemer med at hun laver aftaler med sin chef, som han aldrig overholder. Hun har nu fået nyt job i ... kommune,

hvor hun skal arbejde for kommunen ude i virksomhederne for at skabe job til kontanthjælpsmodtagere og lign. ...

28-10-2005 [CERVIX CYTOLOGI]

Diagnoser
X37 [CERVIX CYTOLOGI]

Kontakt tekst
Vægt 105,9kg. Pt. har haft en hård periode på sit arbejde de sidste mdr. inden hun nu stopper. Hendes chef har bevidst forsøgt at hindre, at hun fik afsluttet nogle forløb. Cyt. smear. GU i.a ..."

I helbredserklæring underskrevet af klageren den 28/12 2005 fremgår bl.a.:

"

2. Hvilken lidelse/hvilke lidelser er årsag til, at du ikke kan underskrive erklæring **A** vedrørende helbred og arbejdsdygtighed?	Beskrivelse af eller navnet på lidelsen: ... B) Stress-symptomer 2004

"

I uddybende spørgeskema vedrørende psykiske sygdomme har klageren den 9/7 2006 bl.a. anført:

"

I anledning af de fremkomne oplysninger om STRESS bedes du med egne ord beskrive din situation og symptomer/gener Pga. psykisk meget belastende arbejdsmiljø, hvor jeg næsten dagligt var 'skulder' for andre der brød sammen - og pga. dobbeltarbejde i 3 mdr. (dvs. jeg alene i afd. hvor der først ansættes én mere efter 3 mdr.) blev situationen for voldsom. Jeg kunne ikke sove. Har nu skiftet arbejdsplads.		
1 Har du haft symptomer/gener som ~~nervøsitet~~, stress, ~~angst, depression og/eller psykisk sygdom~~?	NEJ JA ☐ ☒	Hvis JA: Hvilke symptomer? søvnbesvær Hvornår første gang? Hvornår sidste gang?
2 a. Har du haft symptomer/gener?	NEJ JA	Hvis JA, anfør fx antal perioder, konstant, månedligt.
Indenfor det sidste år?	☐ ☐	Hvor ofte?
For mellem 1-3 år siden?	☐ ☒	Hvor ofte? ca. én gang årligt
For mellem 4-5 år siden?	☐ ☐	Hvor ofte?
For mere end 6 år siden?	☐ ☐	Hvor ofte?

b. Hvor længe varer symptomerne/generne almindeligvis?		Ca. en uge
...		
7 a. Har du været uarbejdsdygtig på grund af symptomerne/generne?	NEJ JA ☐ ☒	Hvis JA: I hvilke perioder? en uge i april 2006 (md/år) Hvor længe sammenlagt? 1 Antal uger
b. Påvirker generne/symptomerne dig i det daglige arbejde?	☐ ☐	Hvordan? Klarede uden at det gik ud over udførelsen.

"

I lægelig statusattest af 5/3 2009 fremgår det bl.a.:

"1 Statusbedømmelse på grundlag af patientjournal m.v
...
Pt. havde klassiske depressive symptomer på svær depression. Pt. startede antidepressiv behandling med Mirtazepin 30mg. Pt. er siden skiftet til Tbl. Efexor, der er øget gradvist til nu 225mg.
Pt. har været til samtaler og medicin justering ca hver 2. uge. Pt. er endvidere startet hos psykolog.
Der er lidt bedring af symptomerne, men pt. er fortsat klart depressiv.

Diagnose: Depression p.t. af moderat til svær grad"

I psykologerklæring af 10/7 2009 fremgår bl.a.:

"Diagnosen er depressiv enkeltepisode; aktuelt af mild til moderat grad.
Det vurderes at depressionen sandsynligvis delvist er udløst af stress og en personlighedsstil, hvor hun er mere opmærksom på andres behov frem for sine egne, og derved kan komme til at overskride egne grænser/formåen.
Behandlingsmæssigt arbejdes der kognitivt, adfærdsmæssigt og systemisk, hvor et overordnet mål er at hjælpe hende til at bringe sit aktivitetsniveau ned, hvor der her også især fokuseres på forebyggelse af fremtidige depressive episoder."

I psykiatrisk speciallægeerklæring af 6/12 2009 fremgår bl.a.:

"**Baggrund:**
...
Hun begynder at få de første psykiske symptomer i forbindelse med den første børnefødsel, men hun har 'kun' været sygemeldt i omkring et års tid. Hun havde op til sygemeldingen været et sted med et meget dårligt arbejdsmiljø og føler sig mobbet ud.
...
Tidligere psykiske sygdomme.

Frem til aktuelle, har der været psykiske problemer i en del år.
...

Aktuelle psykiske sygdom.

Har aktuelt svært med ganske betydelige depressive symptomer. Dette har som anført været til stede i vekslende grad gennem de seneste ca. 10 år, men først i det sidste år er symptomerne af en massivitet, der er uudholdelig.

Ved et struktureret PSE interview' fremkom følgende psykopatologi:
...
Depressive symptomer: Der har nu været tristhed eller nedtrykthed igennem flere år, med medfølgende tendens til glædesløshed. Der er ophørt interesse for omgivelserne og der er tab af energi og besvær med at koncentrere sig. Der er dødstanker, men ingen handlinger derpå. Selvtilliden er ofte skadet og det er svært at fatte håb for fremtiden. 'Det hele er blevet ligegyldigt'. Hun anser sig som værende et dårligere menneske end andre og synes ikke, at hun er en god mor. Der er en del skyldsfølelse. Hun trækker sig socialt, men føler ikke, at hun bliver bebrejdet sin nuværende situation. Hun bliver lettere træt og det er svært at overskue tingene og tænke klart. Hun forsøger at afvikle sine pligter tidligt om morgenen, idet hun her har mest energi.
...
Objektiv psykisk:

[Klageren] fremtræder med almindelig bevidsthedstilstand og orientering. Det generelle stemningsleje er med tydelige tegn til affektive udsving i form af en svær depressiv tilstand. Det motoriske tempo er ligesom tankegangen upåfaldende. Der er ingen systematiserede vrangforestillinger og jeg har ikke mistanke om hallucinationer. Der er tydelig neurotisk gevinst stræben, med tvangsneurotikerens evindelige holden facade. Talen og sproget er almindeligt. Hukommelsen synes ikke at være læderet og der er formentlig intelligens i normalområdet. Der er bevarede følelser. Der synes så absolut at være nogle suspekte karaktertræk i retning af en tvangsneurotisk personlighed. Det generelle udseende er almindeligt med en god personlig hygiejne. Der er ikke mistanke om påvirkning af alkohol eller medikamenter i samtalesituationen. Kropssproget er almindeligt. Der er sygdomserkendelse, indsigt og behandlingsønske.

Konklusivt.

Drejer det sig om en gift sygemeldt kvinde, der ønskes psykiatrisk vurderet. Det er en rigtig ubehagelig sag. Først omsorgssvigt i barndommen med opbyggelse af en tvangspræget personlighedsforstyrrelse herefter udvikling af angsttilstand og slutteligt en depression der ikke på noget tidspunkt har været godt behandlet trods indlæggelse på et ellers velfungerende psykiatrisk specialafsnit. Hun er en sand mester i at holde facade og har vel sagtens blot her ligeledes holdt facade for at komme hjem til familien så hurtigt som muligt. Hun modtager fortsat en meget høj dosis antidepressiv medicin. Der har ikke været forsøgt radikal medicinomlægning. Jeg sender aktuelle erklæring i kopi til e.l. med henblik på medicin omstilling eller ambulant henvisning til psykiatrisk afdeling. Man kunne forestille sig at titrere op i cipralex® eller zoloft®.

Der er almindeligvis en ganske god prognose for depression, men aktuelle episode har stort set varet 10 år, om end den er blevet særlig slem det sidste år, så jeg bliver nødt til at være lidt forsigtig med en alt for lys prognose. Inden for det næste halve år kan der via en statusattest opstilles en mere sikker prognose. Jeg finder ikke aktuel mulighed for optrapning af arbejdsmængde og jeg anser ikke det for hensigtsmæssigt med beskæftigelse af omsorgsrelateret arbejde idet det nok er vigtigt, at hun ikke har for stor klientkontakt, da der er en tendens til at tage andre problemer over.

Diagnose:

F 60.5 Tvangspræget personlighedsstruktur
F 41.1 generaliseret angst
F 32.2 depressiv enkeltepisode af svær grad uden psykose"

I psykiatrisk statusattest af 12/3 2010 fremgår bl.a.:

"[Klageren] (...) har været indlagt på psykiatrisk afdeling, ... Sygehus fra den 10.03.09 - 16.03.09 under diagnosen depressiv enkeltepisode af moderat grad.
...
Hun har arbejdet meget intensivt og formentlig alt for meget. Hun har forud for indlæggelsen på psykiatrisk afdeling været inde i en stressperiode.

Ved samtalen den 17.02.10 fremtrådte [klageren] ikke egentlig deprimeret, men derimod udbrændt. Hun har næsten ingen energi, og da hun var beskæftiget 3 timer dgl. udtrættes hun meget let. Hvis hun har været til et eller andet arrangement giver det bagslag dagen efter, hvor hun så er fuldstændig udmattet.
...
Ud fra min vurdering lider [klageren] af udbrændthed, og hendes tilstand skønnes at være stationær. Den igangværende behandling skønnes optimal, og det er ikke den tidligere depression, der præger billedet nu."

I vurdering fra klinisk psykolog den 28/5 2010 hedder det bl.a.:

"Har diagnosen udbrændthed. Dertil en uspecifik personlighedsforstyrrelse præget af lavt selvværd og perfektionisme.
Er aktuelt ude af sin depression.
Er i behandling for den med medicin.
Patienten har haft 3 timers arbejde pr. dag siden 01.09.09 og siden 01.03.10 fortsat med dette som led i arbejdsprøvning.
Er træt når hun kommer hjem og må gå tidligt i seng.
...
Tilstanden skønnes at være stationær."

I ansøgning ved erhvervsevnetab af 5/1 2011 fremgår bl.a.:

"

7. 85341

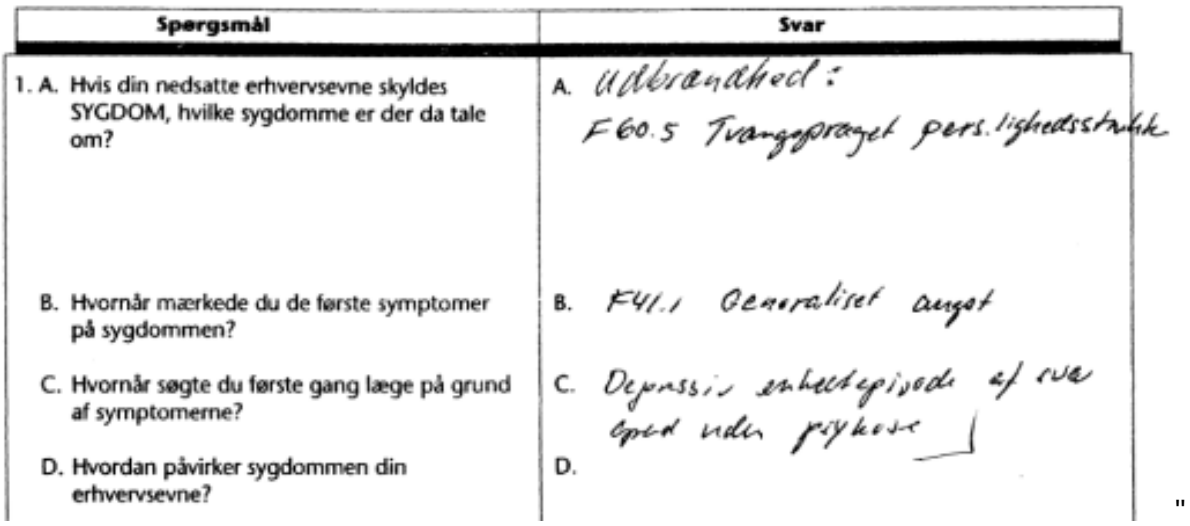

Spørgsmål	Svar
1. A. Hvis din nedsatte erhvervsevne skyldes SYGDOM, hvilke sygdomme er der da tale om?	A. Udbrændthed: F60.5 Tvangspræget pers.lighedsforstyrrelse
B. Hvornår mærkede du de første symptomer på sygdommen?	B. F41.1 Generaliseret angst
C. Hvornår søgte du første gang læge på grund af symptomerne?	C. Depressiv enkeltepisode af nu oped uden psykose
D. Hvordan påvirker sygdommen din erhvervsevne?	D.

"

Klagerens advokat har i brev af 8/11 2013 til nævnet bl.a. anført:

"[Klagerens] pensionsordning ved Sampension, blev tegnet den 1. november 2005. Pensionsordningen blev dengang oprettet med ... klausul:

...

Klausulen blev indskrevet i pensionsordningen, idet [klageren] umiddelbart før tegningen havde været sygemeldt som følge af stress med akut belastningsreaktion. Udbetaling fra pensionsordningen er endvidere begrænset til tilfælde, hvor arbejdsevnen er nedsat med mindst 2/3 i forhold til alle erhverv både helbreds- og erhvervsmæssigt.

Sagsforløb

[Klageren] arbejdede i 2004 som jobkonsulent i et privat firma. Hun blev dengang periodevist sygemeldt som følge af psykiske problemer der udmøntede sig ved stresslignende symptomer. Efter jobskifte i 2005 genopstod symptomerne, og [klageren] blev derfor sygemeldt for en kort periode i efteråret 2005. Denne sygemelding udgjorde grundlaget for at der blev indsat ovennævnte klausul i hendes forsikring hos Sampension.

I 2006 begyndte [klageren] som jobkonsulent i fleksjobteamet ved Jobcenter ... Den 18. december 2008 blev hun sygemeldt som følge af en svær depressiv tilstand. I begyndelsen af 2009 begyndte [klageren] i medicinsk behandling af tilstanden og blev indlagt til medicinjustering på Psykiatrisk afdeling på ... Sygehus. Sideløbende med den medicinske behandling var [klageren] i et psykologisk behandlingsforløb.

I september 2009 kunne [klageren] genoptage sit arbejde delvist. Hendes daglige arbejdstid udgjorde 3 timer og samtidigt blev der oprettet en intern mentorordning med henblik på, at støtte [klageren] i dagligdagen specielt med planlægningen og prioriteringen af de enkelte opgaver. [Klageren] blev ikke i stand til at genoptage sit arbejde på fuld tid og Jobcenter ... indledte derfor afskedigelse ved udgangen af januar 2010.

Umiddelbart efter afskedigelsen begyndte [klageren] i jobafklaring etableret som virksomhedspraktik i administrationsteamet hos Jobcenter ... Virksomhedspraktikken forløb indtil udgangen af juni måned. Igennem forløbet udgjorde den daglige arbejdstid fortsat 3 timer, og det fandtes uhensigtsmæssigt at øge arbejdstiden som følge af potentielle psykiske følger. I den forbindelse blev der lagt vægt på, at [klageren] ikke var i stand til at føre en normal til-

værelse med sin familie. Hun er udmattet efter de blot 3 timers arbejde, og gik typisk i seng omkring kl. 17.

Efter afsluttet forløb hos jobcenter ... begyndte [klageren] i endnu et praktik forløb, denne gang hos Kompetencecenter ... [Klageren] var på daværende tidspunkt visiteret til fleksjobordning, og blev efterfølgende tilbudt en stilling som kompetencevejleder hos Kompetencecenter ... pr. 1. december 2010. I forbindelse med opstart i fleksjobbet blev der oprettet en intern mentorordning. Mentorordningen løb indtil den 31. august 2011, hvor kommunen bevilgede [klageren] personlig assistance 3 timer ugentligt. Formålet med den personlige assistance var, at [klageren] skulle hjælpes til at strukturere arbejdsdagen så den forekom mere overskuelig. [Klageren] havde en ugentlig arbejdstid på 15 timer, men den effektive arbejdstid udgjorde blot 11.5 timer i ugen.

Igennem hele forløbet har [klageren] været tilset af såvel læger, psykologer samt psykiatere. Indledende behandler var psykolog ... Han har i sin vurdering af sagsforløbet angivet, at der sandsynligvis er tale om en depressionstilstand udløst af stress. Denne vurdering understøttes imidlertid ikke af det videre forløb i sagen.

Speciallæge ... angiver således i sin lægefaglige udtalelse, at [klageren] lider af tvangspræget personlighedsstruktur og generaliseret angst som følge af en mangeårig belastning, begyndende med omsorgssvigt i barndommen. Han henviser til, at der ikke umiddelbart er udsigt til bedring i tilstanden som følge af dennes mangeårige udstrækning, og manglende behandling langt tidligere i forløbet.

Både Psykolog ... og overlæge ... ved psykiatrisk afdeling på ... Sygehus angiver, at [klageren] lider af udbrændthed samt en uspecifik personlighedsforstyrrelse. Stress benævnes ikke som en udslagsgivende faktor af parterne i deres vurdering.

Ud fra det lægelige materiale i sagen har kommunens lægekonsulent i et notat sammenfattende konkluderet, at [klagerens] diagnose består i udbrændthed, tvangspræget personligheds struktur, samt en generaliseret angst. Det er heller ikke her angivet, at stress skulle være en udslagsgivende faktor i forløbet.

Forsikringstagers påstand i henhold til ovenstående
Sampension har afvist, at udbetale invalidepension samt præmiefritagelse under henvisning til at arbejdsevnens forringelse skyldes en klausuleret lidelse. Jeg mener ikke, at den klausul pensionsordningen er tegnet under betingelse af berettiger et sådant afslag.

Det er min opfattelse, at Sampension ikke kan påberåbe sig klausulen, da min klients gener skyldes udbrændthed, tvangspræget personlighedsstruktur og generaliseret angst. Der er således ingen sammenhæng imellem min klients nuværende situation og de symptomer der var årsag til, at klausulen blev indskrevet i pensionsordningen.

Sampension har formuleret klausulen, og eventuelle uklarheder må derfor fortolkes til skade for herfor. Såfremt Sampension ville, at min klients nuværende lidelser skulle være omfattet af klausulens pensionsunddragelse, må det klart fremgå af denne. Det er ikke tilfældet, og fortolkning må derfor ske til skade for Sampension efter aftalerettens almindelige fortolkningsprincipper.

Jeg skal i den forbindelse henvise til en ØLD af 25. juni 2003, omhandlende netop fortolkning af forsikringsklausuler. Dommen vedlægges.

Østre landsret fandt her, at forsikringstageren var berettiget til udbetaling af invaliderente. Af dommens præmisser fremgår det, at en uklarhed i klausulen må komme affatteren, forsikringsselskabet, til skade efter almindelige aftaleretlige principper.

Jeg skal på baggrund heraf anmode om, at min klient tildeles invalidepension samt præmiefritagelse med virkning fra den 1. december 2010 hvor hun blev ansat i fleksjob hos Kompetencecenter ..."

Selskabet har i brev af 5/12 2013 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"Betingelsen for at opnå dækning som følge af erhvervsevnetab er, at den generelle erhvervsevne er varigt nedsat med mindst 2/3 i alle erhverv på grund af sygdom eller ulykke, jf. § 4B i pensionsregulativet.

Reglerne om helbredsoplysninger og klausuler findes i § 6. Den forsikrede skal afgive sine helbredsoplysninger ved optagelse i pensionsordningen. Hvis selskabet i den forbindelse vurderer, at der er en forhøjet risiko for erhvervsevnetab, bliver pensionsordningen oprettet med en tidsbegrænset klausul.

Klausulen betyder, at der ikke kan opnås invalidepension eller præmiefritagelse ved erhvervsevnetab i klausulperioden, hvis der er sammenhæng til den lidelse, der medførte klausulen.

Herudover fremgår af [klagerens] police, at pensioner/udbetalinger ved erhvervsevnetab og ret til præmiefritagelse bortfalder, hvis forsikrede helt eller delvist mister sin erhvervsevne på grund den klausulerede lidelse inden 1. november 2015. Klausulen gælder ikke gruppelivsforsikringen.

Sagsfremstilling

...

Ved indtræden i pensionsordningen afleverede hun en helbredserklæring, hvori hun oplyste om stresssymptomer. På den baggrund sendte vi hende et spørgeskema vedrørende nervøsitet, stress, angst og depression samt psykiske sygdomme.

På skemaet oplyste hun om stress som følge af belastende arbejdsmiljø. Stresssymptomerne viste sig i form af søvnbesvær og medførte lægekonsultation samt sygemelding fra arbejde.

[Klagerens] pensionsordning blev på den baggrund oprettet med klausul for stress med eventuelle følger.

...

Helbredsmæssige forhold

Det fremgår af de indhentede oplysninger, at forsikrede blev sygemeldt 18. december 2008. Sygemeldingen var begrundet i psykiske problemer.

Af udtalelse fra psykolog ... til Jobcenter ... af 10. juli 2009 fremgår, at der var tale om en depression, der sandsynligvis var udløst af stress i kombination med [klagerens] personlighedstype.

I de kommunale akter foreligger desuden psykiatrisk speciallægeerklæring af 6. december 2009 fra overlæge ... Af erklæringen fremgår, at forsikrede har haft vekslende psykiske symptomer gennem 10 år. Forsikrede får diagnoserne tvangspræget personlighedsstruktur,

generaliseret angst og depressiv enkeltepisode, og det konkluderes at ' ...aktuelle episode har varet 10 år, om end den er blevet særlig slem det sidste år....'

Af statusattest fra psykiater ... af 12. marts 2010 fremgår, at [klageren] har været indlagt på psykiatrisk afdeling i perioden 10. til 16. marts 2010 som følge af en depressiv enkeltepisode, og at hun forud for indlæggelsen har været inde i en stressperiode.

Herudover foreligger psykologisk vurdering af 28. maj 2010 fra psykolog ..., hvori forsikrede diagnosticeres med udbrændthed og uspecifik personlighedsforstyrrelse.

Erhvervsmæssige forhold
Forsikrede blev i 2010 bevilget fleksjob.

Fra 1. december 2010 har forsikrede været i fleksjob ved Jobcenter ... 15 timer ugentligt med en halv times pause og 3 timers mentor ordning om ugen. Den effektive arbejdstid svarer ifølge arbejdsgiver til 10 timer pr uge.

Vores vurdering
Afslaget
På baggrund af ovenstående har Sampension tilkendt forsikrede dækning som følge af erhvervsevnetab fra police nr. ... med virkning fra 1. juli 2010, hvor hun fratrådte det pensionsgivende job.

Da der efter vores vurdering er årsagssammenhæng mellem [klagerens] aktuelle erhvervsevnetab og den lidelse, som ordningen er klausuleret for, er klausulen gjort gældende. Det betyder, at der hverken er ret til invalidepension eller præmiefritagelse, og [klageren] har derfor alene fået udbetalt en invalidesum på 200.000 kr.
...
Klagesagen
...
Sampension fastholder den tidligere vurdering i brev af 27. august 2013 og henviser i den forbindelse til, at [klageren] har haft vekslende symptomer igennem mange år, og at disse symptomer har resulteret i flere forskellige diagnoser. Samlet set er der tale om et sygdomskompleks, hvor lidelserne er indbyrdes afhængige, og der er således sammenhæng mellem den klausulerede lidelse og [klagerens] aktuelle erhvervsevnetab.

Endelig bemærkes, at klausuler nødvendigvis må udformes på baggrund af de oplysninger, som er til rådighed på nytegningstidspunktet, hvilket i denne sag vil sige forsikredes egen beskrivelse af tilstanden.

Selskabets stillingtagen til klagen, jf. vedtægter for Forsikringsankenævnet § 7, stk. 1
Sammenfattende gør Sampension gældende:

- Pensionsordningen er oprettet med klausul for stress med eventuelle følger.

- Klausulen betyder, at forsikrede ikke kan opnå dækning ved erhvervsevnetab i klausulperioden, hvis der er helt eller delvist sammenhæng til den lidelse, der er givet klausul for, jf. policen.

- Klausulen er i sagens natur formuleret ud fra forsikredes egen beskrivelse af hendes tilstand.

- De psykiske symptomer, som var til stede ved indtræden i pensionsordningen, er en del af det sygdomskompleks, som er årsag til forsikredes aktuelle erhvervsevnetab. At symptomerne på sigt også har resulteret i andre diagnoser, har ingen betydning i sig selv.

- De psykiske lidelser er således indbyrdes afhængige af hinanden, og der er direkte sammenhæng mellem den klausulerede lidelse og forsikredes erhvervsevnetab.

- Erhvervsevnetab bliver dermed omfattet af klausulen, og det betyder, at forsikrede ikke kan opnå invalidepension og præmiefritagelse

- I klageskrivelsen henvises til en domstolsafgørelse, der imidlertid ikke er vedlagt. Efter beskrivelsen, er der tale om U.2003.2257Ø. Dommen er efter Sampensions opfattelse ikke relevant, idet den vedrører en klausul, der ønskes udstrukket til at omfatte alle ryglidelser uanset årsagssammenhæng. Som det er fremgået tidligere, gøres klausulen i den konkrete sag alene gældende, fordi der netop er årsagssammenhæng.

Klagen bør derfor ikke tages til følge."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**B. Udbetaling/præmiefritagelse ved erhvervsevnetab**

Betingelser for udbetaling/præmiefritagelse ved erhvervsevnetab
Medarbejderen opnår ret til udbetaling/præmiefritagelse ved erhvervsevnetab, når:

- den generelle erhvervsevne* er varigt nedsat med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne, og

- erhvervsevnen i forsikringstiden er nedsat af helbredsmæssige årsager på grund af sygdom eller ulykkestilfælde, som ikke er fremkaldt med forsæt, og

- medarbejderen er fratrådt sin stilling, og

- lønudbetaling er ophørt.

*) Ved den generelle erhvervsevne forstås erhvervsevnen i ethvert erhverv.
...
Nedsat erhvervsevne vurderes af selskabet ud fra objektive kriterier om helbred, og ud fra medarbejderens muligheder for via omskoling, genoptræning og revalidering at blive i stand til at udføre arbejde.
Subjektive klager over smerter, gener og lignende giver ikke ret til udbetaling/præmiefritagelse, medmindre der ved lægelig eller anden helbredsmæssig undersøgelse kan påvises objektive tegn på, at erhvervsevnen er nedsat i tilstrækkelig grad.
...
Klausul
Hvis selskabet i forbindelse med oprettelse af pensionsordningen eller i forbindelse med en senere ændring af pensionsordningen vurderer, at der er en forhøjet risiko for dødsfald og/eller en forhøjet risiko for erhvervsevnetab, oprettes pensionsordningen eller visse pensioner med en klausul. Det betyder, at der ikke opnås dækning ved dødsfald og/eller erhvervsevnetab i klausulperioden, hvis død eller erhvervsevnetab skyldes den eller de lidelser, som har været årsag til klausulen.
...

Når klausul gøres gældende ved medarbejderens erhvervsevnetab, sker der ikke udbetaling fra eller ydes præmiefritagelse på de pensioner, som er omfattet af klausulen."

Nævnet udtaler:

Det fremgår af sagen, at klageren blev omfattet af selskabets ordning den 1/11 2005, og at der i den forbindelse blev indføjet en klausul i aftalen, af hvilken det fremgår, at ret til pensioner/udbetalinger ved erhvervsevnetab og ret til præmiefritagelse bortfalder, hvis forsikrede helt eller delvist mister sin erhvervsevne inden den 1/11 2015 på grund af stress med eventuelle følger.

Det fremgår af psykologerklæring af 10/7 2009, at klageren lider af depressiv enkeltepisode, og at depressionen sandsynligvis er delvist udløst af stress og en personlighedsstil, hvor hun er mere opmærksom på andres behov frem for sine egne. I psykiatrisk speciallægeerklæring af 6/12 2009 vurderes det, at klageren lider af tvangspræget personlighedsstruktur, generaliseret angst og depressiv enkeltepisode af svær grad uden psykose. Det fremgår desuden af erklæringen, at klageren oplevede omsorgssvigt i barndommen med opbyggelse af en tvangspræget personlighedsforstyrrelse og herefter udvikling af angsttilstand og slutteligt en depression, og at den aktuelle depressionsepisode stort set har varet 10 år.

I psykiatrisk statusattest af 12/3 2010 vurderes det, at klageren lider af udbrændthed, og at tilstanden vurderes at være stationær, og i vurdering fra klinisk psykolog den 28/5 2010 konkluderes det, at klager lider af udbrændthed og uspecifik personlighedsforstyrrelse, samt at klager aktuelt er ude af sin depression.

Efter en gennemgang af sagen må nævnet lægge til grund, at den væsentligste årsag til klagerens erhvervsevnenedsættelse er udbrændthed. Nævnet finder efter en samlet vurdering, at selskabet har bevist, at klagerens aktuelle erhvervsevnetab helt eller delvist er forårsaget af stress med eventuelle følger, og at erhvervsevnetabet derfor er om-

fattet af klausulen. Nævnet kan på denne baggrund ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde invalidepension og præmiefritagelse som sket.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels